วิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอีทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร Factors Effecting Juvenile's Economized Behavior : A Case Study of Secondary School Students under the Department General Education in Bangkok

ชื่อนักศึกษา นางสาวอรอุษา สรรวิริยะ

รหัสประจำตัว 399027

สาขาวิชา การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม

ปีการศึกษา 2541

บทกัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพฤต่อพฤติกรรมการประหยัดของวัยรุ่น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ ศึกษาทัศนคติ และการปลูกฝังเรื่องการประหยัดของวัยรุ่น 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพฤต่อพฤติกรรม การประหยัดของวัยรุ่น และ 3) เพื่อเสนอแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม ในการส่งเสริมพฤติกรรม การประหยัดของวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาญ่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนราชวินิด (มัธยม) โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย และโรงเรียนพรคพิทยพยัศ ปีการศึกษา 2541 จำนวน 436 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมี 4 ตอน 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว 2) แบบวัดการปลูกฝังเรื่องการ ประหยัด 3) แบบวัดทัศนคติในเรื่องการประหยัด 4) แบบวัดพฤติกรรมการประหยัด เมื่อใต้ข้อมูลครบ ถ้านแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ เพื่อศึกษาคำร้อยละ คำเฉลี่ย คำ ความแปรปรวน วิเคราะห์ถดลอยพหูลูณแบบปกติ

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุ 13 ปี สถานภาพสมรสของบิคา มารดาอยู่ร่วมกัน อาชีพของบิดามารดาไม่ได้รับราชการ การศึกษาของบิคามารดาด่ำกว่าปริญญาตรี ราย ได้ของบิคามารดาอยู่ในช่วง 10,001 - 15,000 บาท

การปลูกฝังเรื่องการประหยัด นักเรียนใด้รับการปลูกฝังเรื่องการประหยัดมาก ทั้งจาก ครอบครัว โรงเรียน และสื่อมวลชน โดยการปลูกฝังเรื่องการประหยัดจากครอบครัวนั้น นักเรียนที่บิดา มารคามีรายได้ปานกลาง จะใด้รับการปลูกฝังเรื่องการประหยัดมากกว่านักเรียนที่บิดามารคามีรายได้ค่ำ และสูง การปลูกฝังจากโรงเรียน นักเรียนที่มีอายุน้อยและเรียนในชั้นปีการศึกษาค่ำ จะได้รับการปลูก ฝังเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน มากกว่านักเรียนที่มีอายุมาก และเรียนในชั้นปีการศึกษาสูง ส่วนการ ปลูกฝังจากสื่อมวลชนพบว่า ไม่มีความแตกค่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทัศนคดิในเรื่องการประหยัด นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในเรื่องการประหยัด โดยนักเรียน หญิงจะมีทัศนคติในเรื่องการประหยัดดีกว่านักเรียนชาย นักเรียนที่มีความแตกต่างกันในเรื่องอายุ ชั้นปี การศึกษา อาชีพของมารดา การศึกษาของบิดา และรายได้ของบิดามารดา จะมีทัศนคติในเรื่องการ ประหยัดแตกต่างกัน

พฤติกรรมการประหยัด นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัดในระดับปานกลางค่อนข้าง
มาก โดยนักเรียนจะมีพฤติกรรมประหยัดทรัพย์สินมากที่สุดในเรื่อง การแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้
ปกดรองเก็บสะสมใว้ นักเรียนจะมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากที่สุดในเรื่อง นักเรียนไม่เคยผิดนัด
ให้ผู้อื่นเสียเวลา นักเรียนจะมีพฤติกรรมการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้มากที่สุดในเรื่อง การปิดไฟหรือ
เครื่องใช้ไฟฟ้าในห้องทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ และนักเรียนจะมีพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรมากที่สุดใน
เรื่อง การไม่เด็ดดอกไม้เมื่อไปเที่ยวชมความงามตามธรรมชาติ ความแตกต่างทางด้านชั้นปีการศึกษา
อาชีพมารดา การศึกษาของบิดา จะมีพฤติกรรมการประหยัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนหญิงมีทัศนคติในเรื่องการประหยัดดีกว่านัก เรียนชาย และนักเรียนที่บิคามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน และมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มี ทัศนคติและพฤติกรรมการประหยัดแตกต่างกัน และนักเรียนที่บิคามารดามีรายได้ครอบครัวต่างกัน จะ ได้รับการปลูกฝังเรื่องการประหยัดแตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่กาดว่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดของวัยรุ่น โดยวิธีการ ถคถอยพหุคูณแบบปกติ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดของวัยรุ่นมากที่สุด คือ การ ปลูกฝังเรื่องการประหยัดจากสื่อมวลชนและครอบครัว

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบประเด็นที่พิจารณาเป็นข้อเสนอแนะดังนี้คือ ให้โรงเรียนทำความ เข้าใจกับผู้ปกครองโดยให้เห็นความสำคัญของการอบรมบุตรหลาน โดยเฉพาะเรื่องการประหยัด และ ให้ชี้แจงแก่ผู้ปกครองให้ความสนใจโดยให้ความสำคัญในเรื่องการประหยัดนี้ให้มาก และโรงเรียนควร ให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ในการปลูกฝังเรื่องการประหยัดด้วยตัวของนักเรียนเอง โดยการจัดกิจกรรม ให้แก่นักเรียน เช่น การจับกลุ่มอภิปราย หรือการนำสิ่งของเหลือใช้มาปรับปรุงเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่าย และนำรายใค้เป็นกองทุนเพื่อการศึกษา นอกจากนั้นตรูอาจารย์ควรให้การปลูกฝังพฤติกรรมการ ประหยัดแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง สำหรับสื่อมวลชนนั้น ควรรณรงค์ให้เด็กและเยาวชนทั่วไป เห็นความสำคัญของการประหยัด และผู้บริหารสถานีวิทยุโทรทัศน์ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้ผลิต รายการ หรือบริษัทในษณาผลิตรายการที่สอดแทรกค่านิยมการประหยัด โดยใช้มาดรการจุงใจโดยการ ลดหย่อนคำเช่าเวลา

Thesis Title Factors Effecting Juvenile's Economized Behavior: A Case Study of

Secondary School Students under the Department General Education

in Bangkok

By Miss Onusa Sunviriya

Identification No. 399027

Degree Master of Social Work (M.S.W.)

Major Social Welfare Project Management

Academic Year 1998

ABSTRACT

This research aims to study the influence of juvenile's economized behavior. Samples were 436 Mathayom Suksa 1-6 students, studying in 3 schools; Rachawinit, Phrakanong Pittayalai and Protpittayapayat School during 1998 academic year. The questionnaires consisted of 4 parts (1) questions on personal data, (2) measure on socialization, (3) measure on attitude toward economization, and (4) measure on behavior of economization.

Data analysis was done by SPSS/PC+ computer programs. Analised data was presented in percentage, means, standard diviation, oneway analysis of variance, and enter regression analysis.

The analysis revealed that the majority of the students were 13 years old, females, living with parents who were mainly non-government officers with under bachelor's degree educational level and earned between 10,001-15,000 baht per month.

About socialization on economized behavior: student got socialization from families, schools and mass media in high level. Those from families which received moderate level of income were socialized on economization more than those from families of low and high income. From school, younger students in lower grades were socialized more than older ones in higher grades. About socialization from mass media, there was no statistically difference in any variables.

About attitude toward economization: the students' attitude were approximately high, girls' were better than boys' were. They were statistically different in attitude toward economization when divided by age, education, mother's occupation, father's education and income.

Students had economized behavior in moderately high level. The behavior about money, most of them saved some of money they received from their parents. The behavior about time, they avoided to miss their appointments. The behavior about natural resources, they avoided picking flower. To study the differences of economized behavior of the students, they mere statistically different when divided by education, mother's occupation and father's education.

For hypothesis testing, independent variables found effected to juvcnile's economized behavior were sex, parent's occupation, parent's education, and income.

By enter regression analysis, it was found that factors influencing economized behavior in juvenile were socialization from mass media and family.

The suggestions from this studies are that : (1) schools should emphasize on creating activities which would encourage students to get use to be economized; such as, discussion, thing collection for sale, etc., (2) mass media, both radio and television, should have policy to promote advertising producer to take economized value for audience.

THAT UNIVERSITY